

CHƯƠNG 15

Gồm có:

1. Quan hệ với Chúa: Cây nho và cành nho (15,1-11).
2. Quan hệ với nhau (15,12-17).
3. Quan hệ với thế gian (15,18-27).

Quan hệ với Chúa: Cây nho và cành nho

⁽¹⁾"Thầy là cây nho thật, và Cha Thầy là người trồng nho. ⁽²⁾Cành nào gắn liền với Thầy mà không sinh hoa trái, thì Người chặt đi; còn cành nào sinh hoa trái, thì Người cắt tỉa cho nó sinh nhiều hoa trái hơn.

⁽³⁾Anh em được thanh sạch rồi nhờ lời Thầy đã nói với anh em. ⁽⁴⁾Hãy ở lại trong Thầy như Thầy ở lại trong anh em. Cũng như cành nho không thể tự mình sinh hoa trái, nếu không gắn liền với cây nho, anh em cũng thế, nếu không ở lại trong Thầy.

⁽⁵⁾Thầy là cây nho, anh em là cành. Ai ở trong Thầy và Thầy ở lại trong người ấy, thì người ấy sinh nhiều hoa trái, vì không có Thầy, anh em chẳng làm gì được. ⁽⁶⁾Ai không ở lại trong Thầy, thì bị quăng ra ngoài như cành nho và sẽ khô héo. Người ta nhặt lấy, quăng vào lửa cho nó cháy đi. ⁽⁷⁾Nếu anh em ở lại trong Thầy và lời Thầy ở lại trong anh em, thì muốn gì, anh em cứ xin. Anh em sẽ được như ý.

⁽⁸⁾Điều làm Chúa Cha được tôn vinh là: Anh em sinh nhiều hoa trái và trở thành môn đệ của Thầy.

⁽⁹⁾Chúa Cha đã yêu mến Thầy thế nào, Thầy cũng yêu mến anh em như vậy. Anh em hãy ở lại trong tình thương của Thầy.

⁽¹⁰⁾Nếu anh em giữ các điều răn của Thầy, anh em sẽ ở lại trong tình thương của Thầy, như Thầy đã giữ các điều răn của Cha Thầy và ở lại trong tình thương của Người. ⁽¹¹⁾Các điều ấy, Thầy đã nói với anh em để niềm vui của Thầy ở trong anh em, và niềm vui của anh em được nên trọn vẹn.

Quan hệ với nhau

⁽¹²⁾Đây là điều răn của Thầy: anh em hãy yêu thương nhau như Thầy đã yêu thương anh em.

⁽¹³⁾Không ai có tình thương lớn hơn tình thương của người hy sinh mạng sống mình cho bạn hữu. ⁽¹⁴⁾Anh em là bạn hữu của Thầy, nếu anh em thực hiện những điều Thầy truyền dạy.

⁽¹⁵⁾Thầy không còn gọi anh em là tôi tớ nữa, vì tôi tớ không biết việc chủ làm. Nhưng Thầy gọi anh em là bạn hữu, vì tất cả những gì Thầy nghe được nơi Cha của Thầy, Thầy đã cho anh em biết.

⁽¹⁶⁾Không phải anh em đã chọn Thầy, nhưng chính Thầy đã chọn anh em, và cắt cử anh em để anh em ra đi, sinh được hoa trái, và hoa trái của anh em tồn tại, hầu tất cả những gì anh em xin cùng Chúa Cha nhân danh Thầy, thì Người ban cho anh em. ⁽¹⁷⁾Điều Thầy truyền dạy anh em là hãy yêu thương nhau.

Quan hệ với thế gian

⁽¹⁸⁾Nếu thế gian ghét anh em, anh em hãy biết rằng nó đã ghét Thầy trước. ⁽¹⁹⁾Giả như anh em thuộc về thế gian, thì thế gian yêu thích cái gì thuộc về nó. Nhưng vì anh em không thuộc về thế gian và Thầy đã chọn, đã tách anh em khỏi thế gian, nên thế gian ghét anh em.

⁽²⁰⁾Hãy nhớ lời Thầy đã nói với anh em: tôi tớ không lớn hơn chủ nhà. Nếu họ đã bắt bớ Thầy, họ cũng sẽ bắt bớ anh em. Nếu họ đã tuân giữ lời Thầy, họ cũng sẽ tuân giữ lời anh em.

⁽²¹⁾Nhưng họ sẽ làm tất cả những điều ấy chống lại anh em, vì anh em mang danh Thầy, bởi họ không biết Đấng đã sai Thầy. ⁽²²⁾Giả như Thầy không đến và không nói với họ, họ đã chẳng có tội. Nhưng bây giờ, họ không thể chữa tội được. ⁽²³⁾Ai ghét Thầy, thì cũng ghét Cha của Thầy. ⁽²⁴⁾Giả như Thầy không làm giữa họ những việc không một ai khác đã làm, họ đã không có tội. Nhưng nay họ thấy rồi mà vẫn ghét cả Thầy lẫn Cha Thầy. ⁽²⁵⁾Như thế là ứng nghiệm lời đã viết trong Sách Luật của họ: Chúng ghét con vô cớ.

⁽²⁶⁾Khi Đấng Bảo Trợ đến, Đấng mà Thầy sẽ sai đến với anh em từ nơi Chúa Cha, Người là Thần Khí sự thật phát xuất từ Chúa Cha, Người sẽ làm chứng về Thầy.

⁽²⁷⁾Cả anh em nữa, anh em cũng làm chứng, vì anh em ở với Thầy ngay từ đầu.

Giải thích

Đoạn này, Chúa Giêsu nói lên ba mối quan hệ của người môn đệ: (1) Quan hệ với Chúa; (2) Quan hệ với nhau; (3) Quan hệ với thế gian.

I. Quan hệ với Chúa: Cây nho và cành nho (15,1-11)

1. Hình ảnh: Cây nho và cành nho (15,1-2)

a. Nghề trồng nho

Trồng nho là một nghề phổ biến ở Palestin. Trong ba năm đầu, cây nho chưa cho trái. Mỗi năm người ta phải cắt tỉa thật sạch để giúp nó phát triển và giữ được sinh lực. Đến khi có trái, mỗi năm cũng phải cắt bỏ một số cành không sinh trái và tỉa sạch những cành sinh trái để chúng cho trái nhiều hơn.

b. Hai loại cành nho

- *Điểm chung:* Gắn liền với cây nho.

- *Điểm khác biệt:*

Khác biệt 1: Cành sinh trái, cành không sinh trái.

Khác biệt 2: Cành không sinh trái thì vô ích nên "bị chặt bỏ"; còn cành sinh trái thì "được tỉa sạch" để sinh thêm nhiều trái.

2. Áp dụng

Chúa Giêsu dùng hình ảnh trên nói lên mối quan hệ của môn đệ với Ngài: Chúa Giêsu là cây nho, các môn đệ là cành.

a. Điều kiện sinh hoa trái: "Ở lại"

Trên danh nghĩa, các môn đệ đều là những người tin vào Chúa Giêsu như những cành nho gắn liền với cây nho. Tuy nhiên, để cuộc sống thật sự sinh hoa trái, người môn đệ chỉ theo Chúa Giêsu thôi chưa đủ mà còn phải gắn bó mật thiết với Ngài, đó là phải "ở lại"¹ trong Ngài.

¹ Đoạn này, từ "ở lại" được lập đi lập lại nhiều lần.

- Ở lại trong Chúa Giêsu có nghĩa là yêu thương và kết hiệp mật thiết với Ngài. Ở lại trong Chúa Giêsu bằng cách giữ các giới răn của Ngài (15,10).

- Ai ở lại trong Chúa Giêsu thì sinh hoa trái, nghĩa là đời sống sẽ trở nên tốt hơn, được tham dự cuộc sống đời đời. Thiên Chúa sẽ tía sạch để họ sinh thêm nhiều hoa trái.

- Ai không ở lại trong Ngài thì không sinh hoa trái và "*bị quăng ra ngoài*", nghĩa là đánh mất sự sống đời đời. Chính tội lỗi làm cho người môn đệ tách biệt khỏi Chúa Giêsu.

b. Bốn phận của môn đệ

Bốn phận của người môn đệ là làm cho Danh Chúa được tôn vinh. Thiên Chúa được tôn vinh khi người môn đệ chẳng những **phải sinh** mà còn **phải sinh nhiều** hoa trái.

Hoa trái mà Thiên Chúa muốn đó là hoa trái của Thánh Thần: "*Bác ái, hoan lạc, bình an, nhẫn nhục, nhân hậu, từ tâm, trung tín, hiền hoà, tiết độ*" (Gl 5,22).

II. Quan hệ với nhau: Sống yêu thương (15,12-17)

1. Thái độ căn bản (15,12.17)

Thái độ căn bản mà các môn đệ phải có đối với nhau, đó là sống yêu thương:

- Chúa Giêsu lập lại giới răn: "*Đây là điều răn của Thầy: Anh em hãy yêu thương nhau, như Thầy đã yêu thương anh em*" (15,12).

- Ngài nhấn mạnh lại lần nữa: "*Điều Thầy truyền dạy anh em là hãy yêu thương nhau*" (15,17).

2. Gương mẫu của tình thương (15,13-16)

Chúa Giêsu muốn các môn đệ yêu thương nhau "*như Thầy yêu thương*":

- Đó là tình thương hạ mình: "*Thầy không còn gọi anh em là tôi tớ...Nhưng Thầy gọi anh em là bạn hữu*" (15,15). Vì thương, Chúa Giêsu, Con Thiên Chúa đã hạ mình. Ngài hạ mình rửa chân cho các môn đệ như tôi tớ rửa chân cho chủ.

- Đó là tình thương bày tỏ cho nhau tất cả: "*Tất cả những gì Thầy nghe được nơi Cha của Thầy, Thầy đã cho anh em biết*" (15,15).

- Đó là tình thương hiến dâng: "*Không ai có tình thương lớn hơn tình thương của người hy sinh mạng sống mình cho bạn hữu*" (15,13).

III. Quan hệ với thế gian: Sự thù ghét của thế gian (15,18-27)

Chúa Giêsu nói rõ ràng các môn đệ sẽ bị thế gian ghét bỏ và chống đối.

1. Lý do: Vì thế gian ghét Chúa Giêsu

- *Thế gian*: Có nghĩa là những người cố tình từ chối Chúa Giêsu. Họ chọn ma quỷ thay vì Thiên Chúa.

- Thế gian chối bỏ và thù ghét Chúa Giêsu và họ cũng không biết Thiên Chúa (15,18.21).

- Vì ghét Chúa Giêsu nên thế gian cũng ghét các môn đệ vì "*họ không thuộc về thế gian*" nhưng thuộc về Chúa Giêsu (15,19).

2. Tội của thế gian

Tội của thế gian là từ chối và chống đối Chúa Giêsu, đó là sự cố tình vì:

- Chúa Giêsu đã nói với họ rất nhiều điều nhưng họ không chấp nhận (15,22).

- Chúa Giêsu cũng làm nhiều dấu lạ và mời gọi họ tin nhận Ngài, nhưng họ vẫn cố tình từ chối (15,24).

3. Tâm niệm của môn đệ

a. Chia sẻ số phận với Thầy Giêsu (15,20)

Các môn đệ phải tâm niệm rằng số phận của họ bị bách hại bởi thế gian đó cũng là số phận của Thầy Giêsu vì "tôi tớ không lớn hơn chủ nhà" (15,20). Nếu thế gian bách hại "chủ nhà" thì họ cũng bách hại "tôi tớ".

b. Cơ hội làm chứng cho Thầy Giêsu (15,26-27)

- Đứng trước sự thù ghét của thế gian, Chúa Giêsu khuyên bảo các môn đệ đừng sợ, nhưng hãy coi đó là cơ hội để làm chứng cho Ngài.

- Chúa Thánh Thần sẽ đến và chính Người sẽ làm chứng cho Chúa Giêsu. Điều này sẽ nói rõ ở 16,8-11.

- Các môn đệ cũng phải làm chứng cho Chúa Giêsu vì "*anh em ở với Thầy ngay từ đầu*" (15,27).

Bài học

1. Tương quan với Chúa

Mục đích của đời sống Kitô hữu chúng ta là **sinh** và **sinh nhiều hoa trái** cho Chúa, đó là đời sống thánh thiện.

- Nhưng có khi chúng ta lại để những con sâu tội lỗi làm hư hoại cuộc sống của mình, làm cho chúng ta xa lìa Thiên Chúa. Vì thế, đời sống chúng ta không mang lại hoa trái.

- Có khi chúng ta **có sinh** hoa trái nhưng **chưa sinh nhiều** hoa trái như Chúa muốn bởi chúng ta chưa mạnh dạn để cho Chúa cắt tỉa những trở ngại như tính ích kỷ, sự thiếu nhiệt thành.

Hãy để cho Lời Chúa soi sáng chúng ta và hãy để cho sức mạnh của Thiên Chúa giúp chúng ta tĩa bỏ những gì vô ích để đời sống chúng ta liên kết mật thiết với Chúa hầu chúng ta có thể sinh thật nhiều hoa trái.

2. Tương quan với tha nhân

Chúa muốn chúng ta sống với nhau bằng tình yêu thương theo gương mẫu tình thương của Chúa, đó là tình thương hy sinh và tận hiến.

- Thật là khó để sống yêu thương vì còn biết bao điều làm cho chúng ta khó chịu, khó chấp nhận tha nhân.

- Thật là khó để sống yêu thương vì chúng ta còn sống ích kỷ, chỉ biết lo cho mình.

- Thật là khó để sống yêu thương như Chúa yêu vì chúng ta còn chọn lựa đối tượng yêu thương và yêu thương còn tính toán thiệt hơn.

Xin Chúa đổ tràn tình thương của Người trong tâm hồn chúng ta để chúng ta biết yêu thương nhau như Chúa yêu.

3. Tương quan với thế gian

"**Thế gian**" ngày hôm nay tiếp tục từ chối Thiên Chúa và loại trừ những ai thuộc về Thiên Chúa bằng nhiều cách khác nhau: Có khi bằng sự chống đối; có khi bằng cách lôi kéo người ta sống theo tội lỗi.

a. Chúng ta phải đối diện với thử thách này vì chúng ta thuộc về Thiên Chúa. Nhưng chúng ta tin rằng, với sức mạnh của Chúa, chúng ta sẽ vượt thắng.

b. Chúa cũng muốn chúng ta hãy làm chứng cho Người bằng đời sống thánh thiện, bác ái yêu thương, để qua chúng ta người ta tin nhận Chúa và nhận ra sự thật.

c. Làm chứng cho Chúa giữa thế gian là một đặc ân và là nhiệm vụ của chúng ta. Chúng ta không thể làm chứng nếu bản thân không từng sống thân mật với Chúa Giêsu, không có niềm tin trong lòng và không nói lên để bày tỏ điều mình tin.